

DECIZIA CONSILIULUI
din 7 iulie 2009
privind existența unui deficit excesiv în Lituania
(2009/588/CE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 104 alineatul (6),

având în vedere recomandarea Comisiei,

având în vedere observațiile prezentate de Lituania,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 104 din tratat, statele membre trebuie să evite deficitele publice excesive.
- (2) Pactul de stabilitate și creștere are la bază obiectivul unor finanțe publice solide ca mijloc de consolidare a condițiilor pentru stabilitatea prețurilor și pentru o creștere susținută și durabilă, care să contribuie la crearea de locuri de muncă.
- (3) Procedura de deficit excesiv (PDE) prevăzută la articolul 104 din tratat, clarificată prin Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv ⁽¹⁾, care face parte din Pactul de stabilitate și creștere, prevede adoptarea unei decizii privind existența unui deficit excesiv. Protocolul privind procedura de deficit excesiv anexat la tratat prevede dispoziții suplimentare referitoare la aplicarea procedurii de deficit excesiv. Regulamentul (CE) nr. 3605/93 al Consiliului ⁽²⁾ prevede norme și definiții detaliate pentru aplicarea dispozițiilor respectivului protocol.
- (4) Reforma din 2005 a Pactului de stabilitate și creștere a căutat să-i întărească eficacitatea și bazele economice, precum și să protejeze sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung. Ea avea ca obiectiv garantarea faptului că situația economică și bugetară este pe deplin luată în considerare în toate etapele PDE. Astfel, Pactul de stabilitate și creștere constituie cadrul care sprijină politicile guvernamentale pentru o revenire rapidă la poziții bugetare solide ținând cont de situația economică.
- (5) Potrivit articolului 104 alineatul (5) din tratat, Comisia adresează Consiliului un aviz în cazul în care consideră că într-un stat membru există sau poate să apară un deficit excesiv. Luând în considerare raportul său întocmit în conformitate cu articolul 104 alineatul (3) din tratat și avizul emis de Comitetul economic și financiar în conformitate cu articolul 104 alineatul (4) din tratat, Comisia a concluzionat că în Lituania există un deficit excesiv. În consecință, Comisia a transmis Consiliului un aviz în acest sens cu privire la Lituania la 24 iunie 2009 ⁽³⁾.
- (6) În conformitate cu articolul 104 alineatul (6) din tratat, Consiliul trebuie să ia în considerare orice eventuale observații ale statului membru în cauză, înainte de a decide, pe baza unei evaluări globale, dacă există sau nu un deficit excesiv. În cazul Lituaniei, evaluarea globală conduce la concluziile expuse în prezenta decizie.
- (7) Conform notificării PDE a autorităților lituaniene, nivelul deficitului public al Lituaniei a atins 3,2 % din PIB în 2008, depășind astfel valoarea de referință de 3 % din PIB. Deficitul s-a situat aproape de valoarea de referință de 3 % din PIB, însă depășirea valorii de referință nu poate fi calificată drept excepțională, în sensul dispozițiilor tratatului și ale Pactului de stabilitate și creștere. Mai precis, deficitul nu este rezultatul încetinirii semnificative în 2008 a creșterii economice, când creșterea PIB s-a redus de la 8,9 % în 2007 la 3,0 % în 2008. Această cifră, care reprezintă creșterea medie, nu permite calificarea deficitului din 2008 drept excepțional. În plus, depășirea valorii de referință nu poate fi considerată temporară. Conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2009, având în vedere măsurile din anul curent în cadrul bugetului pentru 2009 și în cadrul bugetului suplimentar adoptat în luna mai de către parlament, deficitul ar crește la 5,4 % din PIB în 2009, iar în ipoteza menținerii politicilor actuale, acesta ar urma să crească în continuare până la 8,0 % din PIB în 2010. Prin urmare, criteriul deficitului prevăzut în tratat nu este îndeplinit.
- (8) Datoria publică brută rămâne cu mult sub valoarea de referință de 60 % din PIB, situându-se la un nivel estimat de 15,6 % din PIB în 2008. Totuși, conform previziunilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2009, aceasta ar urma să crească rapid la 22,6 % din PIB în 2009 și la 31,9 % în 2010, în principal din cauza gravelor deficite primare preconizate.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 6.

⁽²⁾ JO L 332, 31.12.1993, p. 7.

⁽³⁾ Toate documentele privind PDE pentru Lituania pot fi consultate la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=_m2

- (9) În conformitate cu Pactul de stabilitate și creștere, trebuie să se acorde atenția cuvenită reformelor sistemului de pensii care introduc un sistem multipilon ce include un pilon obligatoriu, finanțat în totalitate. În timp ce implementarea acestor reforme conduce la o deteriorare temporară a poziției bugetare, sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice se îmbunătățește în mod evident. Conform autorităților lituaniene, costurile nete ale acestei reforme atingeau 1,0 % din PIB în 2008 și, datorită reducerii temporare a contribuțiilor de la 5,5 % la 2,0 %, ele sunt estimate la 0,5 % în 2009 și la 0,4 % în 2010. Conform Pactului de stabilitate și creștere, aceste costuri pot fi luate în considerare pe o bază lineară degresivă pentru o perioadă tranzitorie și doar în situațiile în care deficitul rămâne aproape de valoarea de referință. Pentru 2008, care este singurul an în care deficitul poate fi considerat a fi aproape de valoarea de referință, luarea în calcul a costului net al reformei ar produce un deficit ajustat de 2,6 % din PIB. Pentru 2009 și 2010, în schimb, conform previziunilor serviciilor Comisiei, deficitul nu se mai apropie de valoarea de referință și, prin urmare, costul reformei pensiilor nu poate fi luat în considerare.
- (10) În conformitate cu articolul 2 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97, decizia Consiliului privind existența unui deficit excesiv adoptată în conformitate cu articolul 104 alineatul (6) din tratat poate lua în

considerare „factorii relevanți” numai dacă este îndeplinită dubla condiție ca deficitul să rămână apropiat de valoarea de referință și ca depășirea valorii de referință să fie temporară. Această dublă condiție nu este îndeplinită în cazul Lituaniei. Prin urmare, în etapele care conduc la adoptarea prezentei decizii nu sunt luați în considerare factorii relevanți,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

În urma unei evaluări globale rezultă că în Lituania există un deficit excesiv.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Lituania.

Adoptată la Bruxelles, 7 iulie 2009.

Pentru Consiliu
Președintele
C. BILDT